

Pāles pagasts

Publicēts: 13.04.2021.

Teritorija

Pāles pagasts ir viena no Limbažu novada administratīvajām teritorijām tā ziemeļos. Robežojas ar sava novada Katvaru un Viļķenes pagastiem, Salacgrīvas novada Salacgrīvas pagastu un Alojās novada Alojās un Brīvēmnieku pagastiem. Pāles pagastā ir 2 ciemati - Pāle un Ārciems, kā arī apdzīvotas vietas bijušo pusmuižu teritorijās - Drieliņi un Suceņi jeb Būdele.

Iedzīvotāju skaits: 701

Platība: 146 km²

Daba

Pa pagasta teritoriju tek likumotā, gleznaino krastu ieskautā Svētupe un tās pieteka Pērļupīte, uz kuras uzpludināta diķu sistēma. Diķi ir bagāti ar zivīm un ir iecienīti makšķernieku vidū. Valsts nozīmes dabas liegums Niedrāju-Pilkas purvs ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta daļa. Tajā sastopamas retas putnu sugas. Lai purvu iepazītu, ekskursanti var doties pa īpaši ierīkotu taku. Purvu iespējams vērot arī no skatu platformas. Drieliņu muižas parkā var aplūkot Drieliņu osi (apkārtmērs 3,88 m) un Drieliņu lapegli (apkārtmērs 3,25 m). Savukārt Ārciema parks ir viens no visjaunākajiem muižas parkiem Latvijā. Tas ir ainavu parks 8,1 ha platībā ar 21 vietējo un 37 svešzemju koku un krūmu sugām.

Pāles pagasta galvenās dabas bagātības - meži, zeme, kūdra, ūdens resursi un purvi. Šeit ir daudz cilvēka darbības neskartu platību.

Uzņēmējdarbība

Mežizstrāde un lauksaimniecība

Izglītība

Pagasta bērni zinības apgūst Pāles pamatskolā

Kultūra

Pāles kultūras namā darbojas amatiertheātris „Azarts” un jauktais koris "Vienmēr".

Kultūrvēsture

Pāles novadpētniecības muzejs ir vienīgais Latvijā, kurā var uzzināt par Vidzemes lībiešu vēsturi. Muzejā skatāma unikāla ekspozīcija „Vidzemes lībieši un viņu pēcteči”. Pāles pamatskola (celta 1935. gadā) ir viens no izcilākajiem 30.gadu skolu celtniecības paraugiem, kur vēl joprojām pamatizglītību iegūsta Pāles pagasta bērni. Pāles luterāņu baznīcā atrodams valsts nozīmes mākslas piemineklis – A. Annusa altārglezna „Kristus svētī bērnus”.

Novadnieki

Ārciems ir rakstnieka, mācītāja un dziesmu svētku tradīciju aizsācēja Jura Neikena dzimtā vieta.

Vēsture

Pāles pagasta teritorija vēsturiski veidojusies no kādreizējām zemnieku apdzīvotām teritorijām - pagastiem ap Āsteres, Šķirstiņu, Drieliņu, Ārciema, Pāles un Sucenu muižām.

<https://www.limbazi.lv/lv/pales-pagasts>